

Paskaidrojuma raksts un domes priekšsēdētāja ziņojums

Mārupes novada pašvaldības budžets 2022.gadam sastādīts saskaņā ar likumu “Par valsts budžetu 2022.gadam”, Ministru kabineta 2021.gada 7.decembra noteikumiem Nr. 797 “Noteikumi par pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda ieņēmumiem un to sadales kārtību 2022.gadā” un pašvaldības institūciju sniegtajiem aprēķiniem.

Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma nosacījumiem, Mārupes novada pašvaldības administratīvo teritoriju veido Babītes pagasts, Mārupes pagasts un Salas pagasts.

Mārupes novada pašvaldība ir viena no Pierīgas teritorijas pašvaldībām, kas atrodas nemītīgā izaugsmē un attīstībā. Šeit notiek intensīva dzīvojamās un darījumu teritorijas attīstība, bet vienlaikus teritorijā saglabājas lauksaimniecības platības, mežu, purvu un ūdeņu teritorijas, kas kopumā veido 347,02 km².

Novadā turpina pieaugt iedzīvotāju skaits. 2022.gada 1.janvārī dzīves vietu deklarējuši Mārupes pagastā 25 392 iedzīvotāji, Babītes pagastā 11 300 iedzīvotāji, Salas pagastā 1 523 iedzīvotāji, kas kopā ir **38 215** iedzīvotāji, salīdzinājumā ar 2021.gada 1.janvārī reģistrētajiem 36 686 iedzīvotājiem. Tomēr šis rādītājs objektīvi neatspoguļo faktiski dzīvojošo iedzīvotāju skaitu novadā, jo pēdējos gados uzceltajās savrupmājās cilvēki dzīvo, bet dzīvesvieta deklarēta citā administratīvajā teritorijā.

Pašvaldības galvenā prioritāte ir bērni un jaunieši un līdz ar to izglītības joma, jo reizē ar intensīvo apdzīvoto vietu paplašināšanos novadā strauji palielinājās iedzīvotāju skaits, īpaši jaunu ģimeņu ar bērniem. Saskaņā ar Pilsnības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk – PMLP) datiem, Mārupes novadā 59,5 % no iedzīvotājiem ir vecuma grupā no 19 līdz 64 gadiem. Bērni un jaunieši līdz 18.gadiem ir 29,7% no kopējā iedzīvotāju skaita. 2021.gadā Mārupes novadā dzīves vieta deklarēta 570 jaundzimušajiem bērniem, bet reģistrēti 154 mirušie iedzīvotāji.

2022.gada 1.janvārī Valsts nodarbinātības dienestā kā darba meklētāji reģistrēti 647 iedzīvotāji, kas ir 3,1 % no darba spējīgiem iedzīvotājiem, un šis rādītājs ir zemākais valstī.

Ekonomisko aktivitāšu ziņā 2021.gads Mārupes novadā bijis veiksmīgs, jo iepriekšējos gados uzsāktie būvniecības tempi turpinājās, pašvaldības institūcijas turpināja realizēt plānotos investīciju projektus, par privātā kapitāla līdzekļiem turpinājās dažādas nozīmes objektu būvniecība, kā arī ritēja intensīva savrupmāju būvniecība.

2021.gadā pašvaldības būvvaldē akceptēts 861 ēku būvniecības/pārbūves projekts un 599 inženierbūvju projekti, pieņemtas ekspluatācijā 459 ēkas. 2021.gadā apstiprināti 18 detālplānojumi un 116 zemes ierīcības projekti, izsniegtas atļaujas 37 detālplānojumu izstrādei un 82 zemes ierīcības projektu izstrādei.

Mārupes novada teritorijā 2021.gadā reģistrēti 704 darījumi ar nekustamajiem īpašumiem, kur pašvaldībai ir tiesības izmantot pirmpirkuma tiesības, kopējā šo darījumu summa **100 228 079 EUR**.

Pašvaldības darbības finansiālo pamatu veido budžets, kas ir svarīgākais instruments pašvaldības autonomo funkciju izpildes nodrošināšanai, ekonomisko un sociālo vajadzību sabalansēšanai un teritorijas ilgtspējīgai attīstībai. Pašvaldību funkciju izpildi nodrošina 29 pašvaldības iestādes, no tām 14 izglītības iestādes un divas pašvaldības kapitālsabiedrības.

Pašvaldības darbības finansiālo pamatu veido budžets, kas ir svarīgākais instruments pašvaldības autonomo funkciju izpildes nodrošināšanai, ekonomisko un sociālo vajadzību sabalansēšanai un teritorijas ilgtspējīgai attīstībai.

Mārupes novada pašvaldības budžets 2022.gadam sastāv no pamatbudžeta, kuru veido ieņēmumu, izdevumu un finansēšanas daļas, un Ziedojumu un dāvinājumu budžeta. 2021.gadā tika saņemts mērķziedojums korejiešu valodas mācīšanai, kuru izdevumi turpinās arī 2022.gadā 3 889 EUR apmērā, kā arī ziedojums bērniem invalīdiem 2 156 EUR apmērā. Pašvaldība ir ņēmusi vērā visu nozaru intereses un centusies sabalansēt pieejamos finanšu līdzekļus tā, lai nodrošinātu uzlabojumus sabiedrībai svarīgās jomās saskaņā ar pašvaldības attīstības plānošanas dokumentos noteiktajiem mērķiem (saistošo noteikumu par Mārupes novada pašvaldības 2022.gada budžeta apstiprināšanu 5.pielikums).

Par budžeta prioritārajām jomām 2022. gadā ir noteikta izglītības jomas attīstība, novirzot šim mērķim 55% no plānotajiem izdevumiem (pedagogu atalgojums no janvāra līdz augustam) un sabiedriskās infrastruktūras uzlabošana, kā arī spēja nodrošināt pašvaldības finanšu stabilitāti ilgtermiņā, īstenojot fiskālās politikas principus.

Skaitliskā informācija par budžeta ieņēmumiem un izdevumiem norādīta Mārupes novada pašvaldības saistošo noteikumos „Par Mārupes novada pašvaldības budžetu 2022.gadam” tā pielikumos.

Pašvaldība ir biedrs šādās biedrībās (nodibinājumos):

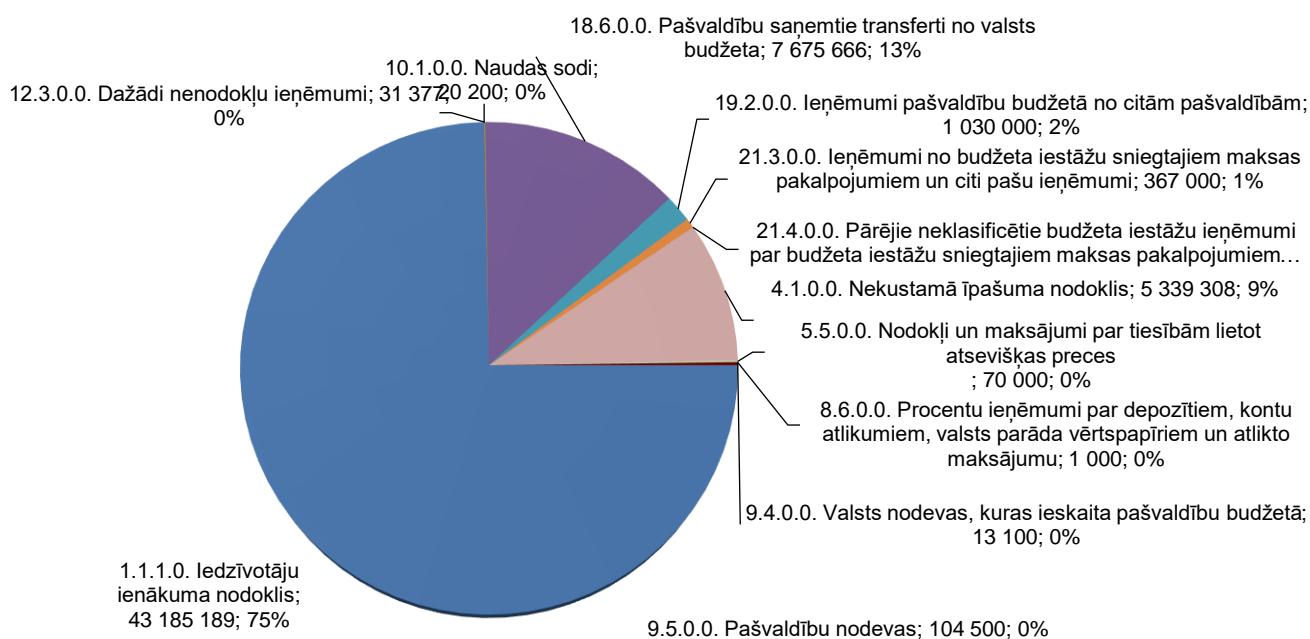
- Biedrība "Latvijas Pašvaldību savienība";
- Biedrība "Publiskās un privātās partnerības asociācija";
- Latvijas Atkritumu apsaimniekotāju asociācija;
- Pierīgas pašvaldību apvienība;
- Biedrība "Latvijas Pašvaldību izpilddirektoru asociācija";
- Biedrība "Pierīgas partnerība";
- Biedrība "Latvijas Personāla vadības asociācija";
- Biedrība „Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācija”;
- Biedrība "Pierīgas tūrisma asociācija";
- Sociālo dienestu vadītāju apvienība;
- Dzimtsarakstu nodaļu darbinieku asociācija;
- Latvijas vieglatlētikas savienība;
- Latvijas basketbola savienība;
- Latvijas riteņbraukšanas federācija;
- Latvijas futbola federācija;
- Latvijas florbola savienība;
- Rīgas un Pierīgas pašvaldību apvienība "RĪGAS METROPOLE".

Ieņēmumi

Budžeta ieņēmumi plānoti **57 839 215 EUR** kopsummā un tos veido nodokļu ieņēmumi, nenodokļu ieņēmumi (no uzņēmējdarbības, nodevām, sodiem un sankcijām), pārējie nenodokļu ieņēmumi (no pašvaldības īpašuma iznomāšanas, pārdošanas un no nodokļu pamatparāda kapitalizācijas), ieņēmumi no iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi, kā arī transferti (mērķdotācijas, kas tiek saņemtas no atsevišķām ministrijām un pašvaldībām un paredzētas galvenokārt pedagogu darba samaksai, kā arī ES fondu finansēto projektu īstenošanai un pašvaldību maksājumiem par izglītības pakalpojumiem).

Pašvaldības pamatbudžeta kontu atlikuma prognoze uz 2022.gada 1.janvāri ir 8 220 239 EUR.

Mārupes novada pašvaldības budžeta 2022.gadam ieņēmumi, EUR

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) prognoze 2022.gadam ir 43 185 189 EUR.

Nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) prognoze par zemi – 2 656 631 EUR, par ēkām – 1 576 247 EUR, par mājokļiem un inženierbūvēm – 692 430 EUR. Kopā ar plānotiem ieņēmumiem par iepriekšējo gadu parādiem ir 5 339 308 EUR.

Valsts mērķdotācija pedagogu darba samaksai un darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām līdz mācību gada beigām ir plānota 5 252 504 EUR apmērā. Mūzikas un mākslas skolas pedagogu atlīdzībai 541 952 EUR, dotāciju asistentu pakalpojumu nodrošināšanai 452 840 EUR, kolektīvu vadītāju darba samaksai, kas kopā ar dotāciju brīvpusdienu nodrošināšanai 1. – 4.klasei 242 536 EUR, mācību grāmatām, kultūras nama kolektīvu vadītājiem 12 150 EUR un autoceļu fondu veido 544 793 EUR.

Nenodokļu ieņēmumi plānoti 6 500 EUR apmērā, ieņēmumi no sodiem un sankcijām plānoti 17 500 EUR apmērā, valsts un pašvaldības nodevas 33 700 EUR apmērā.

Maksas pakalpojumiem un citus pašu ieņēmumi plānoti 368 875 EUR apmērā, ko veido ieņēmumi no mācību maksas Mārupes mūzikas un mākslas skolā, Babītes mūzikas skolā, līdzmaksājumiem Mārupes sporta centrā, Babītes sporta centra

sniegtiem pakalpojumiem, nomas maksām, un pārējām pašvaldības iestādēm par to sniegtajiem pakalpojumiem.

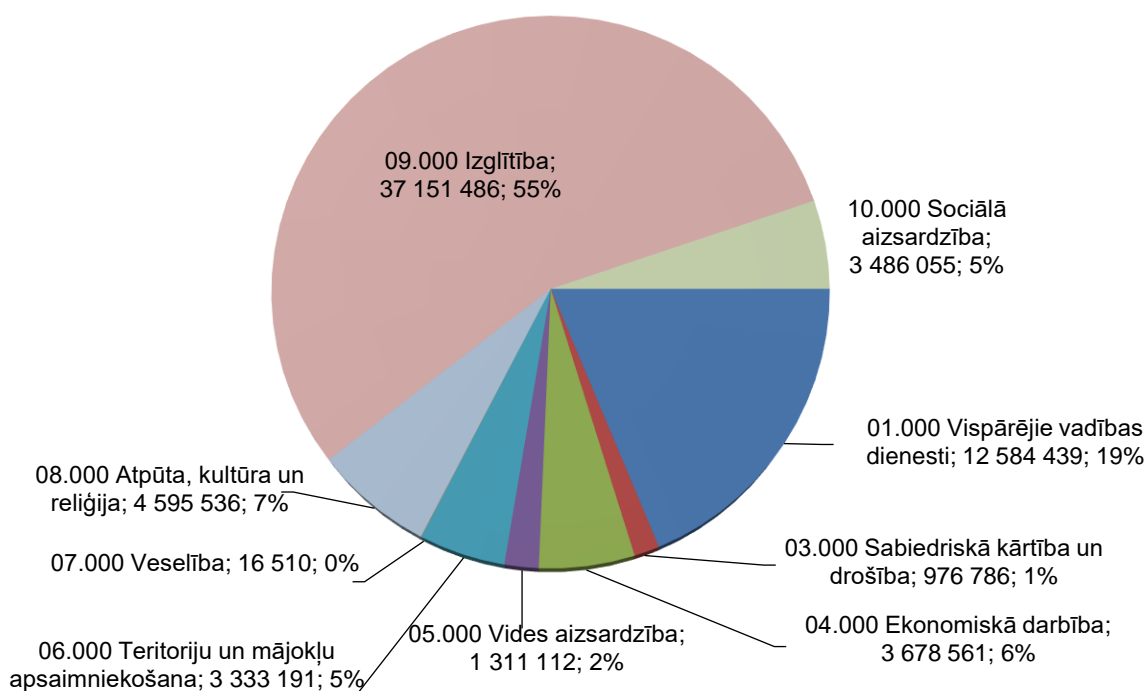
2022.gadā Dabas resursu nodoklis plānots 70 000 EUR apmērā.

Pašvaldības budžetu transferti plānoti 1 030 000 EUR apmērā, kas ir finansējums no pašvaldību savstarpējiem norēķiniem par izglītojamiem.

Izdevumi

Budžeta izdevumi plānoti **67 133 676 EUR** apmērā.

Mārupes novada pašvaldības 2022.gada budžeta izdevumi

Vispārējie valdības dienesti

Izdevumi plānoti 12 584 439 EUR apmērā jeb 19 % no kopējiem izdevumiem un tie paredzēti iemaksai pašvaldību izlīdzināšanas fondā, pašvaldības darbības nodrošināšanai, finanšu vadībai un klientu apkalpošanai, t.sk.:

- Iemaksai pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā 9 061 070 EUR;
- Administrācijai 2 481 498 EUR;
- Pašvaldības aizņēmumu darījumi Valsts kasei 390 000 EUR;

- Domes deputātu darba nodrošināšanai 550 223 EUR, tai skaitā deputātu atlīdzībai 467 881 EUR.
- Vēlēšanas komisijas darbam 18 826 EUR.

Sabiedriskā kārtība un drošība

Izdevumi plānoti 976 786 EUR apmērā jeb 1% no kopējiem pašvaldības izdevumiem. Izdevumi paredzēti Mārupes novada pašvaldības policijas darbības veikšanai, nodrošinot policijas klātbūtni iedzīvotāju drošībai 24 stundu darba režīmā, nodrošinot pastāvīgu informācijas pieņemšanu no iedzīvotājiem, profilaktisko darbu ar nepilngadīgām personām un izbraukumus uz pārkāpumu vietu. Palielinoties novada teritorijai, palielināts policijas amata vietu skaits. 2022.gada budžetā iekļautas investīcijas, kas paredz turpināt video novērošanas sistēmas pilnveidošanu.

Ekonomiskā darbība

Izdevumi plānoti 3 678 561 EUR apmērā jeb 6% no kopējiem pašvaldības izdevumiem. Izdevumi ietver Būvvaldes darba nodrošināšanai paredzēto finansējumu 448 806 EUR apmērā, tūrisma attīstībai novadā 41 476 EUR apmērā, un autoceļu un ielu uzturēšanai un būvniecībai 3 188 179 EUR apmērā.

Vides aizsardzība

Izdevumi plānoti 1 311 112 EUR apmērā jeb 2% no kopējiem pašvaldības izdevumiem. Izdevumi paredzēti vides uzlabošanas un uzturēšanas pasākumu veikšanai, meliorācijas un polderu sistēmu uzturēšanai. Dabas resursu nodokļu finansējums daļēji tiek novirzīts kanalizācijas pieslēgumu veicināšanai.

Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošana

Izdevumi plānoti 3 333 191 EUR apmērā jeb 5% no kopējiem pašvaldības izdevumiem, t.sk.:

- 449 956 EUR Pašvaldības īpašumu pārvaldes budžetā ielu un ceļu apgaismošanai;
- 823 557 EUR Administrācijas budžetā teritorijas plānošanai un attīstībai, tajā skaitā investīciju plāna īstenošanai
- 2 059 678 EUR Pašvaldības īpašuma pārvaldes darba nodrošināšanai un investīciju plāna īstenošanai.

Veselības aizsardzība

Izdevumi plānoti 16 510 EUR apmērā, veselības pieejamības nodrošināšanai, remontdarbu veikšanai ārstniecības iestādēs.

Atpūta, kultūra, sports un reliģija

Izdevumi plānoti 4 595 536 EUR apmērā jeb 7% no kopējiem pašvaldības izdevumiem, t.sk.:

- 371 761 EUR Centrālās bibliotēkas (ar filiālēm) darbības nodrošināšanai;
- 1 394 082 EUR Mārupes kultūras nama, Kultūrizglītības centru Babītē un Vietvalžos darbības nodrošināšanai un kultūras pasākumu nodrošināšanai;
- 2 829 693 EUR Mārupes sporta centra un Babītes sporta kompleksa darbības nodrošināšanai un sporta pasākumu īstenošanai, sportistu un atsevišķu sporta veidu finansiālam atbalstam.

Izglītība

Izdevumi plānoti 37 151 486 EUR apmērā jeb 55% no kopējiem pašvaldības izdevumiem, t.sk.:

- 7 983 018 EUR pašvaldības pirmsskolas izglītības programmas īstenošanas nodrošināšanai
- 759 278 EUR pašvaldības sākumskolas izglītības programmu (t.sk. speciālo programmu) īstenošanai
- 11 948 996 EUR pašvaldības vidusskolu un pamatskolu darbības nodrošināšanai
- 6 153 898 EUR pašvaldības profesionālās ievirzes izglītības nodrošināšanai
- 10 306 296 EUR izglītības papildus pakalpojumu nodrošināšanai, tajā skaitā Izglītības dienesta darbības nodrošināšana, privāto izglītības iestāžu līdzfinansēšana un aukļu pakalpojumu sniegšana novadā deklarētiem bērniem.

Sociālā aizsardzība

Izdevumi plānoti 3 486 055 EUR apmērā jeb 5% no kopējiem pašvaldības izdevumiem, t.sk.:

- 3 181 491 EUR Mārupes novada pašvaldības sociālā dienesta darbības nodrošināšanai, t.sk., dažādu veidu pabalstiem 1 450 000 EUR,
- 251 222 EUR Mārupes novada pašvaldības bāriņtiesas darbības nodrošināšanai;
- 53 342 EUR Administratīvās komisijas darba nodrošināšanai.

Programma turpmākajiem 2 saimnieciskajiem gadiem

Pabeigta Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas izstrāde, 2022.gada janvāra domes sēdē plānots to apstiprināt. Trīs gadu attīstības programma ir izstrādes stadijā. 2022.gadā turpinās darbs pie jauna vidēja termiņa dokumentu sagatavošanas, publiskās apspriešanas un apstiprināšanas.

Pašvaldības aizņēmumi un galvojumi

Saskaņā ar noslēgtiem aizņēmumu līgumiem ar Valsts kasi, 2022.gadā paredzēts atmaksāt aizņēmumu pamatsummas 3 121 017 EUR apmērā.

Kopējās uzņemtās saistības ir 55 834 669 EUR. Saistības turpmākajos trīs gados ir plānots atmaksāt 10 423 129 EUR apmērā:

- 2023.gadā 3 711 187 EUR apmērā;
- 2024.gadā 3 590 925 EUR apmērā;
- 2025.gadā 3 446 484 EUR apmērā.

Sakarā ar iedzīvotāju skaita palielināšanos, pašvaldības prioritāte ir izglītības pieejamības nodrošināšana. Investīciju plāns turpmākajiem trīs gadiem paredz jaunu pirmsskolas izglītības iestādes būvniecību Piņķos, gan vispārējās izglītības iestādes būvniecību novada teritorijā.

Cita informācija, kuru pašvaldības dome atzīst par nepieciešamu

Mārupes novada pašvaldība ir maksātājs pašvaldību izlīdzināšanas fondā. 2022.gadā plānotas iemaksas 9 061 070 EUR apmērā. Pašvaldība vēlas uzsvērt, ja nebūtu jāveic iemaksa izlīdzināšanas fondā, pašvaldība nebūtu spiesta ņemt aizņēmumus Valsts kasē.

Pašvaldības domes priekšsēdētājs

Andrejs Ence